

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

«Κύρωση της από 10.2.2020 Π.Ν.Π. "Κατεπείγουσες ρυθμίσεις επίταξης ακινήτων για την αποφυγή διακινδύνευσης της δημόσιας τάξης και υγείας" (Α' 28) και της από 2.3.2020 Π.Ν.Π. "Αναστολή της υποβολής αιτήσεων χορήγησης ασύλου" (Α' 45)»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Με τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου κυρώνονται και αποκτούν ισχύ νόμου από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως α) η από 10.2.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου "Κατεπείγουσες ρυθμίσεις επίταξης ακινήτων για την αποφυγή διακινδύνευσης της δημόσιας τάξης και υγείας", που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 28 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α') και β) η από 2.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου "Αναστολή της υποβολής αιτήσεων χορήγησης ασύλου", που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 45 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α').

Με το **άρθρο 1** του σχεδίου νόμου κυρώνεται νομοθετικά, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 44 παρ. 1 του Συντάγματος, η από 10.2.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις επίταξης ακινήτων για την αποφυγή διακινδύνευσης της δημόσιας τάξης και υγείας» (Α' 28), που εκδόθηκε συνεπεία της μεταναστευτικής – προσφυγικής κρίσης, από την οποία προκαλείται η εξαιρετικά επείγουσα ανάγκη επίταξης ακινήτων σε νήσους υποδοχής μεταναστών και προσφύγων των Περιφερειών Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, για την αποφυγή διακινδύνευσης της δημόσιας τάξης και υγείας, προκειμένου να εξασφαλισθεί η συνεχής και αδιατάρακτη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών, καθώς και να αντιμετωπισθεί ο κίνδυνος διάδοσης λοιμωδών, μολυσματικών ή μεταδοτικών νόσων στις ανωτέρω νήσους.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου της υπό κύρωση Π.Ν.Π. ορίζεται ότι ως έκτακτη ανάγκη σε περίοδο ειρήνης που επιβάλλει την επίταξη ακινήτων πραγμάτων, υπό την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 18 του Συντάγματος, νοείται, για την εφαρμογή του παρόντος, κάθε άμεση κοινωνική ανάγκη για την αντιμετώπιση της διακινδύνευσης της δημόσιας τάξης ή υγείας που προκαλείται από τη μεταναστευτική – προσφυγική κρίση σε νήσους υποδοχής μεταναστών και προσφύγων των Περιφερειών Βορείου και Νοτίου Αιγαίου.

Παράλληλα, ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως επιτάσσονται, για χρονικό διάστημα μέχρι τριών (3) ετών, ακίνητα, τα οποία βρίσκονται στις ανωτέρω νήσους και ανήκουν σε ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, καθώς και σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου ή δεύτερου βαθμού ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Επίσης, προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου σχετικά με τις πιστώσεις για τις αναγκαίες εργασίες διαμόρφωσης της χρήσης των προς επίταξη ακινήτων.

Σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση ο καθορισμός της αποζημίωσης των δικαιούχων ιδιωτών, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου θα γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου, κατόπιν εισήγησης του Αυτοτελούς Τμήματος Εκτιμήσεων και Προσδιορισμών Αξιών Ακινήτων του Υπουργείου Οικονομικών σε συνέχεια υποβολής εισήγησης από πιστοποιημένους εκτιμητές εγγεγραμμένους στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών στο πεδίο των ακινήτων του Υπουργείου Οικονομικών μετά από την προβλεπόμενη από τις ισχύουσες διατάξεις διαδικασία. Επιπλέον, η αποζημίωση οφείλεται για το χρονικό διάστημα της επίταξης και καταβάλλεται εφάπαξ μετά τη λήξη της επίταξης ή ανά μήνα, αν η επίταξη παρατείνεται πέραν του διμήνου.

Με τις διατάξεις του **άρθρου 2** του σχεδίου νόμου κυρώνεται νομοθετικά, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 44 παρ. 1 του Συντάγματος, η από 2.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Αναστολή της υποβολής αιτήσεων χορήγησης ασύλου» (Α' 45), που εκδόθηκε συνεπεία της συνδρομής εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης αντιμετώπισης ασύμμετρης απειλής κατά της ασφάλειας της χώρας που υπερβαίνει τη δικαιολογητική βάση του διεθνούς και ενωσιακού δικαίου για τη διαδικασία παροχής ασύλου, σε συνδυασμό με την απόλυτη αντικειμενική αδυναμία εξέτασης σε εύλογο χρόνο των αιτήσεων παροχής ασύλου που θα προέκυπταν εξαιτίας της παράνομης μαζικής εισόδου στη χώρα.

Ειδικότερα, δεδομένης της αιφνίδιας, μαζικής και διογκούμενης μετακίνησης πληθυσμών υπηκόων τρίτων χωρών, κατεχοχόν προερχόμενων από μη εμπόλεμες περιοχές και από μακρού διαβιούντων στην Τουρκία, ασφαλή τρίτη χώρα για τους ίδιους, de jure και de facto, που συγκεντρώνονται στα ανατολικά χερσαία και θαλάσσια σύνορα της Ελλάδας και επιχειρούν δια της βίας να εισέλθουν σε ελληνικό έδαφος, προβλέπεται με το άρθρο πρώτο της υπό κύρωση Π.Ν.Π., η αναστολή, για χρονικό διάστημα ενός μηνός, της υποβολής αιτήσεων ασύλου όσων εισέρχονται στη χώρα παράνομα, καθώς και η επιστροφή των ατόμων αυτών, χωρίς καταγραφή, στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής. Η ανωτέρω αναστολή στηρίζεται στο κυριαρχικό δικαίωμα και τη συνταγματική υποχρέωση της Ελληνικής Δημοκρατίας να διαφυλάσσει την ακεραιότητά της, δυνάμενη να υιοθετήσει προς τούτο κάθε μέτρο. Ερείδεται δε περαιτέρω στις διατάξεις των άρθρων 8, 9, 32 και 33 της Σύμβασης του 1951 για το καθεστώς των προσφύγων, όπως κυρώθηκε με το ν.δ. 3989 της 19/26ης Σεπτεμβρίου 1959 περί κυρώσεως της πολυμερούς Συμβάσεως περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων (Α' 201) σχετικά με έκτακτα και προσωρινά μέτρα για λόγους εθνικής ασφάλειας και δημόσιας τάξης, αναλογικώς εφαρμοζόμενα, ενώ εναρμονίζεται και προς τις πρόσφατες κρίσεις του μεν Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 6ης Σεπτεμβρίου 2017 (τμήμα μείζονος συνθέσεως) στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-643/15 και C-647/15, Σλοβακική Δημοκρατία και Ουγγαρία κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του δε Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 13ης Φεβρουαρίου 2020 (τμήμα ευρείας σύνθεσης), N.D. και N.T. κατά Ισπανίας, αρ. προσφυγών 8675/15 και 8697/15. Τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, προβλέπεται δυνατότητα σύντμησης του ανωτέρω χρονικού διαστήματος αναστολής του ενός μηνός με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου.

Με τη διάταξη του **άρθρου 3** προτείνεται η παράταση του χρονικού διαστήματος για την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 4 του πρώτου άρθρου της από 10.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Κατεπείγουσες ρυθμίσεις επίταξης ακινήτων για την αποφυγή διακινδύνευσης της δημόσιας τάξης και υγείας", που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 28 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α'), λόγω των συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί στη χώρα, από την εμφάνιση και εξάπλωση του COVID-19 και τις επιπλοκές που αυτή έχει επιφέρει. Προβλέπεται παράλληλα η δυνατότητα ισόχρονης παράτασης με όμοια απόφαση. Με τη διάταξη του **άρθρου 4** τροποποιείται ο Κώδικας ΦΠΑ σχετικά με την απαλλαγή από τον Φ.Π.Α. συμβάσεων ναύλωσης ή μίσθωσης, που συνάπτονται από το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο διαχείρισης του μεταναστευτικού ή εκτάκτων και επείγουσών αναγκών. Η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, ενόψει των γεγονότων που διαδραματίζονται στη Μέση Ανατολή και της ιδιαίτερης γεωγραφικής της θέσης, κλήθηκε να διαχειριστεί ένα τεράστιο ρεύμα προσφύγων και οικονομικών μεταναστών. Αποτελεί πλέον, με σταθερά αυξητικές τάσεις, σημείο διέλευσης και εισόδου εκατομμυρίων προσφύγων και μεταναστών από ευπαθείς περιοχές του πλανήτη προς την ηπειρωτική Ευρώπη, οι οποίες πλήττονται κατά κύριο λόγο από πόλεμο ή βαριά οικονομική κρίση.

Οι μεταναστευτικές ροές καθίστανται σε πολλές περιπτώσεις μη διαχειρίσιμες, ενόψει του όγκου τους, της επαναληπτικότητας αυτών και φυσικά της άμεσης συνάρτητής τους με τα απρόβλεπτα πολιτικά γεγονότα που εξελίσσονται στη Μέση Ανατολή. Είναι σαφές ότι, οι υφιστάμενες οργανωτικές δομές της Χώρας καθώς και οι οικονομικές της δυνατότητες καθιστούν δυσχερές το έργο των αρχών στην άμεση αντιμετώπιση ενός ζητήματος που έχει αναχθεί σε βαθιά ανθρωπιστική κρίση, με άμεσες συνέπειες στην κοινωνική ειρήνη αλλά και την οικονομία της Χώρας μας.

Στο πλαίσιο αυτό, το Ελληνικό Δημόσιο καλείται να αναλάβει άμεσες επιχειρησιακές δράσεις, οι οποίες συνίστανται, μεταξύ άλλων και σε μισθώσεις πλωτών ή εναέριων μέσων για τις μετακινήσεις προσωπικού, την προμήθεια αγαθών, την παροχή υπηρεσιών και την εκτέλεση έργων.

Ως εκ τούτου, με την προτεινόμενη τροπολογία, επιχειρείται η εξασφάλιση της δυνατότητας απαλλαγής από τον Φ.Π.Α. επί του ναύλου ή μίσθωσης πλοίων ή αεροσκαφών, την επιβολή Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ. και παντός φόρου, τέλους, εισφοράς ή κράτησης στα χρησιμοποιούμενα καύσιμα, για τη μεταφορά διά θαλάσσης ή αέρος, τη φιλοξενία προσώπων ή οιαδήποτε άλλη συναφή δραστηριότητα, με σκοπό την κάλυψη των ανωτέρω έκτακτων και απρόβλεπτων αναγκών, οι οποίες χρήζουν κατεπείγουσας και αποτελεσματικής κινητοποίησης των αρμοδίων Αρχών. Ενώ παράλληλα παρέχονται κίνητρα στις ελληνικές επιχειρήσεις, ώστε να υποβοηθηθεί η συμμετοχή τους στην προσπάθεια παροχής υπηρεσιών και αγαθών που διατίθενται για τους σκοπούς αυτούς.

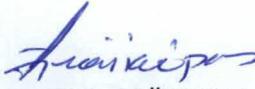
Υπογραμμίζεται ότι, οι προμνησθήσες απαλλαγές εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και αποτελούν εξαίρεση και όχι κανόνα, συνεπώς η διοίκηση οφείλει να προβαίνει στις εν λόγω διαδικασίες εφόσον τεκμαίρεται επαρκώς η ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτα γεγονότα, που δεν απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας. Τέλος, η πρόβλεψη εξάμηνης ισχύος της προωθούμενης διάταξης διασφαλίζει αφενός τη μη καταχρηστική χρησιμοποίησή της από τη διοίκηση και αφετέρου την αρχή ασφάλειας δικαίου που απορρέει από την αρχή του κράτους δικαίου.

Με την διάταξη του **άρθρου 5** καθορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων.

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

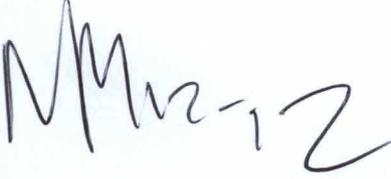
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ